

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਆਲੋਕ ਸਿੰਗਲ ਜੇ.

ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦੇਹ

Crl. 2010 ਦਾ ਆਰ. ਨੰਬਰ 1772

18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2011

ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ, 1973—S.319 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸੰਮਨ ਕਰਨਾ—ਸਮਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ—ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ—ਪਾਵਰ ਯੂ/ਐਸ 319 ਸੀਆਰ.ਆਰ.ਸੀ.—ਅਭਿਆਸ ਦੇ—ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ, ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ •ਗਵਾਹਾਂ—ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ

ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਲੱਭਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ, ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

(ਪਰਾ ੮)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਲੋਂ ਵਕੀਲ ਐਚ.ਆਰ.ਨੋਹਰੀਆ

ਕੇ.ਡੀ.ਸਚਦੇਵਾ, ਐਡੀ. ਏ.ਜੀ.ਪੰਜਾਬ।

ਸੁਰੇਸ਼ ਗੋਇਲ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 6 ਲਈ।

ਅਲੋਕ ਸਿੰਘ, ਜੇ. (ਮੌਖਿਕ)

(1) 1 ਲਾਰਡਸੀਵੀ ਸਿੰਘ—ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਹੈ। 2010. ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਬਰਨਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੱਪੂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਧਾਰਾ 319 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਭੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧਾਰਾ 323,324,506.341 ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ, ਸੁਤਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(2) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 27 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸੀ. 2008 ਨੂੰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਭਾਵ 27 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸੀ. 2008 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਹ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਅੱਗੇ ਖੜਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ. ਹੈਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਜੀਤ ਅਤੇ ਪੱਪੂ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਉੱਥੇ ਆਏ ਅਤੇ ਲਲਕਾਰਾ ਖੜਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਟੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਗੰਡਾਸਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਿੱਲੂ ਪਿਸਤੌਲ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਨ ਜਦੋਂਕਿ ਭੰਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਹੁਰਾ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹਰਜੀਤ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਗਾਏ ਸੇਫੜੀ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਨੂੰ ਪੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਿੱਲੂ ਨੇ ਪਿਸਤੌਲ ਨਾਲ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਹੱਥਪਾਈ ਕੀਤੀ।

ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਪਾਸਿਓਂ ਗੰਡਾਸੇ ਦਾ ਵਾਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਖੱਬਾ ਹੱਥ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗੰਡਾਸਾ ਉਸ ਦੀ ਖੱਬੀ ਹਥੇਲੀ 'ਤੇ ਵੱਜਿਆ। ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੰਡਾਸਾ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਾ ਅਲਾਰਮ ਉਠਾਇਆ। "ਮਾਰਿਆ, ਮਾਰਿਆ" ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਸੀ ਉਪਰੋਕਤ (ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ) ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਤਾਂ ਭੰਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਹੱਥੋਪਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਲੋਕ ਉਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਰੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਏ।

(3) ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਤਫਤੀਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਤਫਤੀਸ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਾ 319 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੇ ਪੱਪੂ, ਭੰਤਾ ਸਿੰਘ, ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਚਲਾਨ ਦੇ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 323,324,506,34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਸਮੱਗਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਪਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਪਦਾਰਥਕ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

(6) ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਚਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ।

(7) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੱਖ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਗੰਡਾਸਾ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਉਸ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਆਈ ਅਤੇ ਭੰਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੜਕੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਠੀਆਂ ਮਾਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ, ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਚਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 319 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਲੱਤ ਮਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਕੀ ਮਾਰੀ ਹੈ ਸ਼ੱਕੀ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਜੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਧਾਰਾ 319 ਸੀਆਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਧੂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। .ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 319 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(8) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ, ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

(9) **ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. 2010 ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੰਬਰ 1551, 17 ਫਰਵਰੀ, 2011 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-**

“ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਸ਼ੱਕ ਹੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ

ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

(10) ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(11) ਮੇਰੀ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕੜੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ. ਜੇ. ਵੀ. ਆਰ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ